

BASKI ÖNCESİ OPERATÖRÜ / DİZGİ TEKNİSYENİ

TANIM

Görsel öğeleri (resim, fotoğraf vb.) bilgisayara aktarabilen, bilgisayarda grafik tasarım programları aracılığıyla orijinali hazırlayan, montaj yapan, bilgisayardan film çıkış veya kalıp çıkışlarını belirli bir süre içinde yapıp baskıya hazır hâle getiren kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Matbaanın teknolojik şartlarına göre bilgisayar üzerinde metne uygun olarak, satır boyu, satır arası boşluğu, punto genişliği ve font ayarlarını yapar,
- Orijinale göre metin ve resim konulacak alanları tespit eder,
- Masa üstü yayıncılık sistemi ile yapılan dizgi çalışmasının bir çıktısını kâğıda alır. Orijinal ile karşılaştırarak üzerinde tashih yapar,
- Çıktı üzerinde tespit edilen tashihleri orijinale uygun olarak düzeltilir. Bir kâğıt çıktısı olarak müşteriye verir ve baskı için teyidini alır,
- Teyidi alınan dizginin aydıngere ya da filme çıktısı alınır,
- Işıklı montaj masasında montajcı ile işbirliği yapar. Metin ve resimleri bir sayfada toplayarak montajı hazırlar,
- Bilgisayarların, bilgisayar yazıcılarının, film çıkış makinelerinin bakımını yapar ve emniyet için önlemlerini alır.
- Resim ve fotoğrafları tarar,
- Dijital fotoğraf makinesinden görüntüyü bilgisayara aktarır,
- Bilgisayarda hazırlanan bir tasarımın çoklu montajını yapar,
- Hazırlanan montajın renk ayırımını yapar,
- Renk ayırımı yapılan montajı rip makinesine ve/veya kalıp çıkış makinesine gönderebilir,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Bilgisayarlar (PC ve Mac),
- Paket Programlar,
- Scannerler,
- Yazıcılar,
- Film çıkış üniteleri,
- Kalıp çıkış üniteleri
- Işıklı masa,
- Disketler, CD'ler, CD yazıcılar
- DVD Yazıcılar
- Rip

BASKI ÖNCESİ OPERATÖRÜ / DİZGİ TEKNİSYENİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Baskı Öncesi Operatörü / Dizgi Teknisyeni olmak isteyenlerin;

- Şekil ilişkilerini algılayabilen,
 - Ayrıntı ve değişikliklere dikkat edebilen,
 - Yaratıcı,
 - Yazım kurallarını iyi bilen veya uygulayan
 - Ekip içinde çalışabilen,
 - Sistemli düşünebilen,
 - Araştırmacı,
 - Sabırlı ve dikkatli,
 - Renk algısı olan,
- kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Baskı Öncesi Operatörleri / Dizgi Teknisyenleri genellikle büro ortamında çalışır; ancak, bilgi toplamak amacıyla dış ortamlarda da bulunur. Çalışırken diğer meslektaşlarıyla ve iş sahipleriyle etkileşim halindedir. İş oturarak yürütülür, ortam genellikle sessizdir.

BASKI ÖNCESİ OPERATÖRÜ / DİZGİ TEKNİSYENİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi daha önceki yıllarda “Dizgi Bölümü” olarak eğitimi verilmekte iken, yeni uygulamaya göre Mesleğin eğitimi, mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarının Matbaa Teknolojisi alanı, “Baskı Öncesi” dalında verilmektedir.

Yeterli sayıda müracaat olması durumunda mesleki eğitim merkezlerinde de Matbaa Teknolojisi alanı “Baskı Öncesi” dalında mesleğin eğitimi verilmektedir.

Ayrıca üniversitelerin veya özel kuruluşların açtığı kurslarda bu mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

- Ortaokulu tamamlamış olmak,
- Milli Eğitim Bakanlığınca okul türlerine ve alan/dala göre belirlenen giriş koşullarını taşımak.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

- Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.
- Ortak genel kültür dersleri ve alanın temel ortak kazanımları içeren meslek dersleri 9. sınıfta verilmekte olup yılsonunda öğrenci dal/mesleğini belirler.
- 9. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin ilgi ve istekleri de dikkate alınarak dal/meslek seçimi yapılmaktadır.
- Dal/mesleğe ait kazanımları içeren dersler 10, 11. ve 12. sınıfta verilmektedir.
- Başarı düzeyleri iyi derece olanlar akademik destek dersleri içeren programı tercih etme hakkına sahiptir.

Mesleki eğitim okulda teorik/uygulamalı, işletme ve atölye ortamlarında ise uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini bitirenler “Meslek Lisesi” diploması verilmektedir.

Ayrıca, 3308 sayılı kanunda belirtilen hükümler doğrultusunda, ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyan mesleklerinde bağımsız işyeri açma belgesi de verilmektedir.

BASKI ÖNCESİ OPERATÖRÜ / DİZGİ TEKNİSYENİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Baskı Öncesi Operatörleri/Dizgi Teknisyenleri, matbaalarda, reklam ajansları, gazeteler, basım ve yayınevlerinde çalışırlar. Ayrıca kendi iş yerlerini açabilirler.

F-EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Çalışanların asgari ücretin biraz üstünde başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

BASKI ÖNCESİ OPERATÖRÜ / DİZGİ TEKNİSYENİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Meslek liselerinin Matbaa Teknolojisi alanı, Baskı Öncesi dalından mezun olanlar alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim ön lisans programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Teknoloji Fakültelerinin, Sanat ve Tasarım Fakültelerinin, Turizm Fakültelerinin, mesleki ve teknik orta öğretim kurumları (M.T.O.K) mezunlarına ayrılan kontenjanlarını tercih etmeleri halinde öncelikli olarak yerleştirilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Meslekte uzmanlaşma ve yükselmeyi sağlayan, tecrübe veya ek bilgi ve beceri kazandıracak kurslar, seminerler, hizmet-içi eğitim gibi olanaklar aracılığıyla nitelik artışı sağlanabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Özel işyerlerinde çalışanlar tecrübe ve deneyimlerine göre kalite kontrol şefi, atölye şefi, bölüm şefi vb. adlar altında çalışabilmektedirler.

Kendi adlarına işyeri açabilmektedirler.

BENZER MESLEKLER

- Grafiker,
- Fotoğrafçı.

BASKI ÖNCESİ OPERATÖRÜ / DİZGİ TEKNİSYENİ

H- EK BİLGİLER

-

I- KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- MEB Mesleki Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması – ISCO-08,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>,
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.